

Rehtori A. Panuvaara 60-vuotias.

60 vuotta täytti kesäkuun 8 p:nä Lieksan yhteiskoulun rehtori Arsi Panuvaara Lieksassa. Hän on syntynyt Impilahdella 8. 6. 1882. Suoritettuaan Sortavalan opettajaseminaarin ja Pietarin pappiseminaarin rehtori Panuvaara on sittemmin opettajatoimensa ohella useaan otteeseen jatkanut opintojaan Helsingin Yliopistossa suorittaneen harvinaisen monta ja perusteellista opettaja-alan tutkintoa, mm. kolme laudaturia, saaden opintojensa nojalla erioikeuden suomenkielen ja kirjallisuuden nuoremman ja historian ynnä yhteiskuntaopin ja kasvatustieteen vanhemman lehtorin virkoihin. Toimittuaan aluksi opettajana Salmin, Sortavalan, Jämäsänkösken ja Pitkärannan kansakouluissa hän tuli v. 1910 opettajaksi Parikkalan yhteiskouluun sekä siirtyi v. 1920 Pitkärannan yhteiskouluun ja v. 1902 Lieksan vastaperustetun yhteiskoulun johtajaksi, jota tointa hän on sen jälkeen jatkuvasti ja ansiokkaasti jo 18 vuoden ajan hoitanut. Johtajatoimensa ohella hän on ollut koulun suomenkielen ja historian opettajana suhtautuen opetustehtäviinsä tunnollisesti, harkitusti ja oppilaiden arvostelukykyä kehittäväällä tavalla. Koulun alkuaikoina hän lisäksi opetti laulua. — Rehtori Panuvaaran muunlaisesta opetustyöstä mainittakoon, että hän toimi vuosina 1918—20 Suistamon alkukouluseminaarin opettajana. Lisäksi hän on ollut eräitä vuosia opettajana ja johtajana Pitkärannan ja Lieksan työväenopistoissa.

Rehtori Panuvaaran yhteiskunnallinen toiminta on ollut niin monipuolista ja laajaa, ettei kaikkea tässä yhteydessä saata esittää. Vv. 1917—18 hän oli Parikkalan sk:n vartiopäällikkönä toimien samalla sk:n valistustehtävissä. Suistamon sk:n valistus- ja talouspäällikkönä hän oli vv. 1918—20. Siirryttyään Lieksaan hän on jatkuvasti kuulunut Pielisjärven suojeluskuntaan kunnostautuen siinä puhujana, esitelmöitsijänä, kuoronjohtajana ja ampujanakin.

Lauluharrastajana ja etevänä kuoronjohtajana rehtori Panuvaaran kykyjä on jouduttu käyttämään eri tahoilla erinomaisen paljon. Niinpä hän on toiminut erilaisten kuorojen johtajana Parikkalassa, Impilahdella, Pitkärannassa, Suistamolla, Sortavalassa ym. sekä Lieksassa vuosia sk:n mieskuoron ja Pielisjärven Opettajajyhdistyksen sekakuoron ansiokkaana johtajana.

Parikkalassa ollessaan rehtori Panuvaara toimi sikäläisen nuorisoseuran puheenjohtajana, samoin mehiläishoitoyhdistyksessä. Sihteerin tehtäviä hoitamaan hän on joutunut mm. Parikkalan historiakomiteassa, kr. kat. kirkolliskokouksessa, Sortavalan pappiseminaarin opetussuunnitelmakomiteassa. Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Pielisjärven os:n sihteerinä hän on toiminut v:sta 1925 lähtien.

Soitannollisista puolista mainittakoon, että Panuvaara hoiti aikoinaan opettajatoimensa ohella Pitkärannan lutherilaisen kirkon urkurina kolme vuotta,

Rehtori A. Panuvaara.

mikä lienee harvinaista oloissamme eriuskontokuntaan kuuluessa.

Kaiken ohessa on jäänyt aikaa kirjallillekin harrastuksille. Jo v. 1910 Panuvaara toimitti heimolehteä »Omahinen», joka kävi ankaraa vastarintaa kiihkeimmilleen kehittyneitä venäläistymistoimintaa vastaan Raja-Karjalassa. Hän on toiminut avustajana monissa sanomalehdissä ja julkaisuissa, mm. »Karjalaisessa», »Läätokassa», »Viena-Aunuksessa» ym. Hän on kirjoittanut »Karjalakirjaan» tutkielman »Karjalan venäläistämisestä», toimittanut ansiokkaan 10-vuotiskertomuksen Lieksan yhteiskoulusta vv. 1924—34. Onpa rehtori Panuvaara sepittänyt sil-

loin tällöin tilapäisrunojakin.

Kansanaarteiston kokoojana ja kotiseutututkimuksen harrastajana on Panuvaara saanut useita Suom. Kirjall. Seuran palkintoja.

Rehtori Panuvaara on laajalti liikkunut koti- ja ulkomailla. V. 1907 hän teki opintomatkan Kreikkaan, Vähään Aasiaan ja Venäjälle.

Parikkalassa ollessaan Panuvaara rakennutti oman talon omistamalleen tilalle harjoittaen laajaa kasvitarha- ja puutarha- ja mehiläisviljelystä jatkaen samoja taloudelliskäytännöllisiä harrastuksiaan edelleen Lieksassakin.

Heimotoimintaan rehtori Panuvaara on osallistunut innolla nuoruusvuosista lähtien monin tavoin. Karjalan Sivistysseuraan Panuvaara on kuulunut perustamisesta saakka ollen sen ainaisjäsen. Varoillaankin hän on kannattanut monia sivistysyrityksiä, on mm. Pohjois-Karjalan kansanopiston osakkaana. Onpa rehtori Panuvaara avustanut esitelmillään Rajaseudun Kansankorkeakoulun valistustoimintaa. Aikoinaan hän pyrki vapaaehtoisesti Aunuksen vapaussotaan ja sai kutsun valistustyöntekijäksi Aunuksen Väliaikaisen Hallituksen toimesta.

Vuonna 1935 valmistui Lieksan kr.kat. aistikas rukoushuone. Suuri ansio sen aikaansaamisesta tulee rehtori Panuvaaran osalle. Hän oli sekä hankkeen alkuunpanija että toteuttaja.

Pielisjärven Opettajajyhdistyksessä rehtori Panuvaara on suorittanut pitkän toimintansa aikana varsin huomattavan osuuden ja kuuluu nykyään sen johtokuntaan. Hänen aloitteestaan saatiin toistakymmentä vuotta takaperin paikkakunnan oppikoulu- ja kansakouluväki hedelmälliseen yhteistoimintaan, jota on jatkunut kiinteästi tähän saakka ja josta näkyvimpänä tuloksina mainittakoon monet opettajien suuret yhteiskokoukset ja jokavuotiset koulujenväliset talvikisat, joihin on osallistunut kerrallaan keskimäärin 20 koulua edustajineen ja joille molemmat kunnatkin ovat tunnustuksena antaneet rahallisen kannatuksen vuodesta vuoteen.

Täyssissä sielun ja ruumiin voimissa, mikä pohjautuu osalta voimisteluun ja urheiluun- edustihan Panuvaara Sortavalan kaupunkia Viipurin voimist. & urheilujuh-